

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 28CoP/92/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125206093
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Biščáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8125206093.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Biščákovvej a členov senátu JUDr. Ingrid Radomskej a JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa Q. R., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom D. práce, sociálnych vecí a rodiny T., dieťa rodičov: matka K.. V. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., L. 1, právne zastúpená JUDr. Kristiánom Príhodom, LL.M., advokátom so sídlom Prešov, Slovenská 15, a otec T. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., Y. XX, právne zastúpený JUDr. Petrom Troščákom, advokátom so sídlom Prešov, Hlavná 50, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 28.08.2025 č.k. 14P/146/2025 - 45 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Návrhom zo dňa 30.07.2025 sa matka maloletej Q. domáhala, aby súd neodkladným opatrením nahradil súhlas otca na žiadosť o prijatie maloletej Q. do predškolského zariadenia Y. škola F. XX, T. - L., na predprimárne vzdelávanie s požadovaným termínom prijatia do materskej školy od 01.09.2025 na celodennú výchovu a vzdelávanie, na základe žiadosti zo dňa 02.07.2025. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov konania.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol tak, že:

I. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

3. Súd prvej inštancie rozhodol predmetným neodkladným opatrením s odkazom na § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324, § 325 ods. 1, 2 písm. d/, § 326, § 328 ods. 1, zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 35, čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), čl. 41 ods. 4 Ústavy SR.

4. Súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, s odkazom na zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia konštatoval, že rozhodovanie o tom, či nahradenie súhlasu druhého rodiča s

predprimárnym vzdelávaním maloletého dieťaťa v prípadoch, kedy rodičia nie sú schopní komunikovať a prijímajú rozhodnutia bez súhlasu druhého rodiča, je alebo nie je v záujme maloletej, vyžaduje vykonanie rozsiahleho dokazovania vo veci samej, čo presahuje rámec dokazovania v konaní o neodkladnom opatrení. Rozhodovanie neodkladným opatrením má spravidla len dočasný charakter, takže vyhovením návrhu matky by došlo k meritórnemu rozhodnutiu vo veci, kde existuje nezhoda medzi rodičmi. Súd konštatoval, že matka podaným návrhom neosvedčila existenciu rozhodných skutočností pre prijatie záveru o naliehavosti úpravy pomerov účastníkov konania. Súd preto návrh matky zamietol.

III. Odvolanie a vyjadrenia účastníkov

5. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej, navrhla uznesenie zmeniť tak, že súd návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vyhovie. Odvolanie odôvodnila s odkazom na nesprávne zistenie skutkového stavu, nesprávne právne posúdenie veci, s porušením základných práv a najlepšieho záujmu maloletej. Matka spochybnila postup kolízneho opatrovníka, ktorý napriek tomu, že má vedomosť o situácii v rodine maloletej, o náročnej až nemožnej komunikácii medzi rodičmi maloletej, o nemožnosti dosiahnutia dohody, no napriek tomu ponechal rozhodovanie na súde bez prijatia záveru o najvhodnejšom riešení pre maloletú, čo je postupom v rozpore s najlepším záujmom maloletej. Otec nemal záujem komunikovať s matkou o výbere vhodnej materskej školy, sám vybral maloletej jasle v M. bez súhlasu matky. Poukázala na to, že nerozhodnutím súdu v zmysle podaného návrhu súd nerešpektoval záujem maloletej, ktorá aktuálne navštevuje jasle, ktoré majú o.i. nevhodný, neodborný prístup v otázke stravovania maloletej, čím dochádza k ohrozeniu zdravého vývinu dieťaťa. Konanie jaslí, prístup personálu v zariadení často samotné vyvolávalo konflikty medzi rodičmi maloletej, čo je bezpochyby v rozpore so záujmami maloletej.

6. Otec maloletej vo vyjadrení zo dňa 11.08.2025 uviedol, že napadnuté uznesenie je vecne správne a podaný návrh považuje za bezdôvodný, pričom zároveň nejde o podstatnú vec v zmysle § 35 Zákona o rodine, a nejde o takú vec, ktorá odôvodňuje bezodkladnú úpravu pomerov, kedy by súd mal rozhodovať neodkladným opatrením bez riadne vykonaného dokazovania. S odkazom na § 27 ods. 2, ods. 3 Školského zákona uviedol, že vzdelávanie v materskej škole nie je prípravou na budúce povolanie, t.j. rozhodovanie o výbere materskej školy nie je podstatnou vecou v zmysle § 35 Zákona o rodine. Poukázal na to, že matka v konaní nepreukázala, akým spôsobom sa snažila s otcom dohodnúť na výbere materskej školy pre maloletú, túto otázku s ním neriešila a prihlášku podala bez jeho vedomia a súhlasu. Taktiež nebolo nijako preukázané, aby bol v jasliach, ktoré maloletá doposiaľ navštevovala, akokoľvek ohrozený jej psychický vývoj.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z § 2 ods. 1 CMP, v spojení s § 34 CSP preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

15. Podľa § 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 35 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

18. V zásade vo všeobecnosti platí, že obom rodičom, ak nejde o situáciu, kedy by bol jeden z rodičov obmedzený či pozbavený na rodičovských právach, prináleží právo rozhodovať o záležitostiach ich maloletého dieťaťa. Bežné záležitosti týkajúce sa maloletého dieťaťa je oprávnený rozhodnúť ten z rodičov, u ktorého sa dieťa momentálne nachádza. Bežnými záležitosťami sú spravidla tie, ktoré vznikajú pri uspokojovaní každodenných potrieb dieťaťa. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. Podstatnou vecou je potrebné rozumieť nielen to, čo sa objektívne javí byť podstatné, ale to, čo je podstatné pre rodiča a najmä pre dieťa.

19. Pokiaľ sa rodičia maloletého dieťaťa nedohodnú na zásadnej otázke týkajúcej sa osoby maloletého dieťaťa alebo jeho majetku v rámci výkonu svojich rodičovských práv a povinností, súd rozhodne na návrh jedného z rodičov; ak predmetná záležitosť spĺňa podmienku, že ide o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností v zmysle § 35 Zákona o rodine. Súd sa v takýchto prípadoch musí primárne vysporiadať s tým, či ide o podstatnú otázku, týkajúcu sa výchovy maloletého dieťaťa. Pre posúdenie, či ide o bežnú vec alebo podstatnú, týkajúcu sa maloletého dieťaťa, je spravidla potrebné vyhodnotiť, či nehoda rodičov v tej ktorej konkrétnej veci môže alebo nemôže zásadným spôsobom ohroziť skutočný záujem maloletého dieťaťa.

20. Zohľadniac v úvahu, že ide o konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, okrem posúdenia, či ide o podstatnú vec týkajúcu sa maloletej, je súd pre splnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia povinný skúmať predovšetkým a prioritne osvedčenie skutočnosti, že rozhodnutie je v záujme oprávnenej osoby, že ide o nevyhnutný zákrok zo strany súdu, a že sú ohrozené záujmy, ktoré je potrebné chrániť.

21. Na nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje splnenie jedného z dvoch zákonných predpokladov, a to buď potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho dočasný charakter, t.j. upravujú sa ním pomery alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej; aj keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia.

22. Účelom neodkladných opatrení je predovšetkým poskytnutie preventívnej ochrany právam a záujmom oprávnených subjektov ešte pred ich porušením či ohrozením. Neodkladné opatrenie slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy vzťahov. Dočasnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Nezisťujú sa všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto

dokazovanie presahuje rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 322 CSP).

23. Z uvedeného vyplýva, že účelom neodkladného opatrenia je okamžitým súdnym zásahom upraviť pomery, pri zachovaní podmienky naliehavosti požadovanej úpravy. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že ide o stav, kedy vec neznesie odklad.

24. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. V tomto prípade tieto podmienky splnené neboli. Z podaného návrhu v tejto veci nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by osvedčovali nevyhnutnosť dočasného, neodkladného autoritatívneho zásahu súdu neodkladným opatrením.

25. Zároveň odvolací súd po preskúmaní veci poukazuje na tú skutočnosť, že otázka návštevy materskej školy, či jasí (vzhľadom na vek maloletej) nie je prípravou na prípravou na budúce povolanie, a tak sa spravidla vo všeobecnosti nepovažuje za podstatnú otázku spojenú s výkonom rodičovských práv. Odvolací súd však na druhej strane poznamenáva, že pri výkone rodičovských práv môže vzniknúť situácia, kedy je zásah súdu nevyhnutný aj v obdobných prípadoch, t.j. predovšetkým vtedy, keď je situácia v rodine natoľko vyhrotená, že rodičia maloletého dieťaťa nevedia spolupracovať a dohodnúť sa ani v najzákladnejších záležitostiach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, ich komunikácia je konfliktná, resp. nulová, a bez direktívneho zásahu súdu by mohlo dôjsť k ohrozeniu záujmov dieťaťa. V takýchto situáciách však, tak ako konštatoval súd prvej inštancie, nie je priestor pre rozhodovanie neodkladným opatrením, keďže v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vykonanie riadneho dokazovania pre posúdenie, aké predškolské zariadenie je pre maloleté dieťa najvhodnejšie, rešpektujúce potreby a najlepší záujem maloletého dieťaťa.

26. Súd zdôrazňuje, že záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho, najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v živote maloletého dieťaťa bez pochybností nezastupiteľné miesto. Odvolací súd zdôrazňuje a poukazuje na potrebu sanácie vzájomných vzťahov rodičov, s prihliadnutím na najlepší záujem maloletej, aby narušené vzťahy rodičov mali čo najmenší dosah na dieťa. Obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti, ktoré im vznikli zo zákona narodením dieťaťa, a preto obaja majú aj rovnaké právo podieľať sa na výchove dieťaťa, pokiaľ na ich strane neexistuje okolnosť, ktorá ich zo starostlivosti o dieťa vylučuje. Ak jeden z rodičov nerešpektuje práva druhého rodiča resp. práva maloletého dieťaťa, sú tu vážne pochybnosti o výchovnej spôsobilosti takéhoto rodiča. Súd nemôže, a to ani pri rešpektovaní práv dieťaťa, poskytnúť ochranu zneužívaniu práva jedného rodiča na úkor druhého rodiča. Schopnosť rodičov spolupracovať a komunikovať pri výchove maloletého dieťaťa je znakom spôsobilosti rodiča realizovať v plnom rozsahu svoju rodičovskú spôsobilosť a je na rodičoch, aby spolu vychádzali, aby rešpektovali a zohľadňovali najlepší záujem maloletých detí a aby tento záujem bol povýšený nad vzájomnú animozitu, a snažili sa o korektnú spoluprácu, spravidla narušenú rozpadom partnerského vzťahu.

27. Je na rodičoch maloletých detí, aby v obdobných situáciách prihliadali najmä a predovšetkým na najlepší záujem dieťaťa, na jeho potreby, na rešpektovanie nerušeného výchovného prostredia, ktoré by napĺňalo zároveň potreby dieťaťa vo vzťahu k socializácii, kolektívu, vo vytváraní priateľských vzťahov, ktoré sú v tomto veku nesmierne dôležité, a to aj práve vo vzťahu k zvykaniu si na kolektív a spoluprácu v kolektíve. Potreby a najlepší záujem dieťaťa musí predčiť osobný vzťah rodičov, ich antipatiu, či nevoľu komunikovať.

28. Odvolací súd preto, zároveň s odkazom na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď podanému návrhu matky nevyhovel.

29. Záverom odvolací súd uvádza, že rozhodnutie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej; pričom zároveň zdôrazňuje, že v žiadnom prípade nie je možné vo všeobecnosti nahrádzať autoritatívne rozhodnutie súdu vo veci samej v zmysle procesných ustanovení rodinného práva rýchlejším inštitútom neodkladného opatrenia.

30. Na základe vyššie uvedených skutočností, za daného stavu a doposiaľ zistenej dôkaznej situácie, nezistiac podmienky pre zrušenie alebo zmenu napadnutého uznesenia, odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie ako vecne správne a zákonné potvrdil postupom vyplývajúcim z § 387 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

31. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v spojení s § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).